

SNRO Begrippenlijst

Accreditatie	Accreditatie is het proces waardoor een opleidingsaanbod het keurmerk verwerft om opgenomen te worden in het SNRO register van erkenning van kwaliteit op hbo niveau. De accreditatie wordt door de SNRO verleend als ten aanzien van het opleidingsaanbod is aangetoond dat het aan kwaliteitscriteria voldoet ten aanzien van concept (missie/visie), context (realisatie/organisatie) en content (curriculum/inhoud).
Begeleiding	Het begeleiden van studenten in hun leerproces geeft richting aan de keuzes die zij maken in het competentie-gerichte onderwijs en ondersteunt hen in het leerproces (fasen: intake, oriëntatie, ontwikkeling, afronding en vervolg).
Beleidsplan	Een sturingsmiddel waarmee de organisatie de werkzaamheden richt op de <i>missie</i> en <i>visie</i> , de gemeenschappelijke opdracht of de bestaansredenen van de organisatie. De missie wordt vertaald in algemene en concrete doelstellingen. De organisatie omschrijft in het beleidsplan hoe de beschikbare mensen en middelen zullen worden ingezet om deze doelstellingen te realiseren (zie missie en visie).
Beroep	De verzameling werkzaamheden en taken, die behoren tot het werk van een persoon. Standaard Beroepenclassificatie (SBC 1992): een verzameling van gelijksoortige takenpakketten is een 'beroep'.
Beroepskritische situaties	Complexe situaties, waarin meerdere, zo niet alle competenties moeten worden ingezet om succesvol te handelen. Die situaties waarin de goede beroepsbeoefenaar zich onderscheidt van de matige. Alleen de beroepskrachten die dergelijke situaties tot een goed einde weten te brengen, kunnen het beroep succesvol uitoefenen.
Beroepspraktijkvorming/ stage	Beroepspraktijkvorming is dat gedeelte van de opleiding waarin de student in staat wordt gesteld om het geleerde (kennis, houding, vaardigheden) in de praktijk van het beroep te kunnen oefenen/ toepassen. Het wordt ook stage genoemd.

SNRO Begrippenlijst

Beroepsprofiel

Dit geeft de essentie aan van een beroep en een omschrijving van de belangrijkste en meest voorkomende activiteiten in de beroepsuitoefening. Het bevat een gestructureerde verzameling uitspraak over:

- de essentie van een beroep of groep van beroepen;
- de centrale beroepsactiviteiten; de taken en handelingen; die als regel in de uitoefening van het beroep voorkomen;
- de mate van verantwoordelijkheid, complexiteit en transfer.

Het beroepsprofiel moet gelegitimeerd zijn door de sociale partners uit het betreffende veld en vormen de grondslag voor kwalificaties. De betreffende beroepsverenigingen hanteren het voor de toelating van leden.

Beroepsprofiel en beroepskwalificatieprofiel

In de beroepsprofielen wordt beschreven wat een ervaren therapeut doet en zal moeten doen in het licht van nieuwe ontwikkelingen en verwachtingen. Beroepsprofielen zijn ingedeeld in vaardigheden, waarover een ervaren therapeut moet beschikken en in ondersteunende kennis en beroepshoudingen.

Voor de kwalificatieprofielen wordt dezelfde structuur als het beroepsprofiel gebruikt, maar geformuleerd voor de beginnende beroepsbeoefenaar. Het profiel van de beginnende therapeut verschilt ten opzichte van het profiel van de ervaren therapeut door het niet opnemen van bepaalde vaardigheden of door het minder veeleisend formuleren van vaardigheden (bijvoorbeeld door via overleg een beroep te doen op de expertise van collega's). Zie ook opleidingsprofiel.

Beroepsveld context

Betrokkenheid van de opleiding bij beroepsveld en actuele beroepsontwikkelingen.

Beroepsveld vakgebied

Samenhang en relevantie van opleiding met het vakgebied.

Beroepsveld en vakgebied

Opleiding als Intermediair tussen beide.

Bezwaarschrift toetsreglement

Zie ook toetsreglement.

Bij- en nascholing

Bij- en nascholingsactiviteiten bevatten voor het beroep betekenisvolle beroepsgenerieke of beroepsspecifieke competenties.

SNRO Begrippenlijst

Bloom	Zie: Taxonomie van Bloom
Body of knowledge (BOK or BoK)	Een body of knowledge is het kennisdomein van een beroepsgroep, waaraan de professional zijn theoretische en praktische kennis, inzichten en methoden ontleent. Meerdere disciplines kunnen 'toeleverancier' zijn voor het kennisdomein, maar beproefde inzichten en methoden van de beroepsgroep zelf horen er in ieder geval ook bij. Een Body of Knowledge bestaat dus niet louter uit dat wat vaak verstaan wordt onder 'theorie' en waarmee men dan (populair)wetenschappelijke boeken en artikelen bedoelt. Een Body of knowledge bestaat m.a.w. zowel uit expliciete als impliciete kennis. De BoK van een opleiding kan dan ook nooit alleen maar een literatuurlijst zijn (bron: Wikifysio).
Conceptueel	Onderdelen in een breder maatschappelijk kader plaatsen. SNRO: <i>Dit is het onderdeel waarin het algemeen conceptueel kader expliciet wordt gemaakt onder het motto: "Het beroep als uitgangspunt". Het zijn de algemene uitgangspunten die van belang zijn voor kwaliteit en kwaliteitswaarborging.</i>
Contextueel	Plaatsing in een herkenbaar (onderwijskundig) kader, met structuur en verbanden. SNRO: <i>Dit is het onderdeel waarin u de context van de opleiding of module beschrijft. U geeft een beleidsschets van uw opleidingsinstituut en toont aan hoe uw missie en visie wordt omgezet in concreet handelen. Het zijn de algemene principes en uitgangspunten die zorgen voor effectief en succesvol (leer)gedrag binnen het opleidingsinstituut.</i>
Contentueel	Betreffende de inhoud van het opleidingsprogramma. SNRO: <i>Dit is het onderdeel waarin u de inhoud beschrijft, het curriculum en de bijbehorende onderwijsexamenregeling, zodat duidelijk zichtbaar wordt wat uw opleiding beoogt. Het is gekoppeld aan het opleidingsprofiel. Het zijn de algemene onderwijskundige uitgangspunten die de voorwaarden zijn voor leren en ontwikkelen van mensen, geconcretiseerd in het leerprogramma.</i>

SNRO Begrippenlijst

Contacturen

Er bestaan geen wettelijke richtlijnen voor het aantal lesuren in het hoger onderwijs (ho). Universiteiten en hogescholen mogen grotendeels zelf bepalen hoe zij het onderwijs inrichten. Er zijn wel afspraken over de studielast (zie EC).

Curriculum

Onderwijsprogramma van de totale opleiding; een samenhangend geheel van studieonderdelen die samen een opleiding vormen. Het omvat een plan voor onderwijzen en leren, bestaande uit (leer)boeken, modules, lespakketten, readers, leerplannen en lijsten met eindtermen.

Beleidsplan

Een sturingsmiddel waarmee de organisatie de werkzaamheden richt op de *missie* en *visie*, de gemeenschappelijke opdracht of de bestaansreden van de organisatie. De missie wordt vertaald in algemene en concrete doelstellingen. De organisatie omschrijft in het beleidsplan hoe de beschikbare mensen en middelen zullen worden ingezet om deze doelstellingen te realiseren (zie missie en visie).

Didactiek

De wijze waarop kennis, leerhouding (attitudes) en vaardigheden door een leerkracht of een opleiding worden onderwezen aan studenten. Er is sprake van algemene didactiek (op welke manier leert men het beste iets aan, hoe worden de lessen ingevuld) en vakdidactiek (hoe wordt de specifieke vakinhoud het beste geleerd). De keuze voor een didactisch concept kan verschillen.

EC (European Credits)

ECTS (European Credit Transfer System). HBO's maken gebruik van dat studiepuntensysteem. Elk opleidingsprogramma is verdeeld in EC. Een studiepunt (EC) staat voor 28 uur studie. En per uur studie mag bij de zelfstudie tussen de 4 en 8 pagina's per uur worden gerekend (afhankelijk van de moeilijkheidsgraad van de tekst). Zie ook bij studielast.

Toelichting: ten aanzien van accreditatie krijgt de SNRO vragen voor heel verschillende typen opleidingen, leer- gangen etcetera maar ook voor heel uiteenlopende korte modules, trainingen, workshops e.d. in het kader van de bij- en nascholing. Ten behoeve van de uniformiteit hanteert de SNRO een indeling naar typen opleidingen die aansluit en gebaseerd is op de indeling in het reguliere

SNRO Begrippenlijst

beroepsonderwijs en dat als fundament de studiezwaarte in EC heeft.

Eindkwalificaties

Omschreven kwaliteiten op het gebied van kennis, inzicht, vaardigheden en beroepshoudingen waarover degene die de opleiding voltooit, moet beschikken.

ELO

Dat betekent een “elektronische leeromgeving”. Dit wordt ook vaak een digitale of virtuele leeromgeving genoemd. In een “ELO” kunnen zowel docent als student met elkaar werken en communiceren in het kader van het leerproces. Daarnaast ondersteunt het de organisatie van het leren. Het is een geheel van technologische voorzieningen (computer hardware en software, infrastructuur en netwerken van telecommunicatie).

Facilitair beleid

Facilitaire voorzieningen vormen de randvoorwaarden voor een goede uitvoering van de opleiding. Het heeft betrekking op huisvesting (interne voorzieningen wat betreft het gebouw), diensten en middelen (schoonmaak, catering, documentbeheer, veiligheid), ICT (software, hardware, ondersteuning, opleiding, beheer), externe voorzieningen (zoals bereikbaarheid, samenwerking, dislocaties) en facilitair management zoals administratie, sturen van processen (zoals planning, kosten, instroombeleid, studievoortgang, examinering, klachtenregeling), helpdesk, informatievoorziening en kwaliteit.

HBO competenties generiek

De 10 HBO competenties zijn: Brede professionalisering, Multidisciplinaire integratie, Toepassing van wetenschappelijke inzichten, Transfer en brede inzetbaarheid, Creativiteit en complexiteit in handelen, Probleemgericht werken, Methodisch en reflectief denken en handelen, Sociaal-communicatieve bekwaamheid, Basiskwalificering voor managementfuncties, Besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid.

HBO competenties specifiek

Commissie Franssen: “Sociale en communicatieve en zelfsturende competentie”.

Kwaliteit

Het geheel van eigenschappen en kenmerken van een opleiding dat van belang is voor het voldoen aan vastgestelde of vanzelfsprekende behoeften en eisen.

SNRO Begrippenlijst

Kwalificaties	Vereisten op het gebied van kennis, vaardigheden, houding die worden gesteld aan de uitoefening van een beroep. Waarmee op adequate wijze en met gewenst resultaat arbeidstaken en gerelateerde oplossingen in de beroeps-situaties kunnen worden gerealiseerd. Kwalificaties worden verwoord in competenties. Kwalificatie wordt uitgedrukt in een certificaat als formele erkenning van beroepscompetenties.
Lesgebonden, lesoverstijgende en praktijkgerichte activiteiten	Lesgebonden activiteiten zijn activiteiten die worden uitgevoerd in het kader van een les/ college. Lesoverstijgende activiteiten zijn b.v. snuffelstages, workshops, bezoeken tentoonstellingen en/of excursies. Praktijkgerichte activiteiten zijn gericht op het oefenen van de praktische vaardigheden (b.v. casus, proefbehandeling, stage).
Methodiek	Een aan de theorie ontleend opleidingsproces.
Missie en Visie	Missie: Geeft aan welke functie de beroepsopleiding in de complementaire sector kan en wil vervullen en definieert hierdoor de bestaansgrond. Visie: Een inspirerend toekomstbeeld voor de organisatie in het vormgeven en uitdragen van opleiding, overstijgend en afstand nemend van de dagelijkse praktijk.
Module	Modules vormen de kleinste afgeronde leereenheden van een opleiding of beroep en leiden op voor een specifieke beroepsgenerieke of beroepsspecifieke competentie. Modules staan op zichzelf en vormen daarbinnen een afgerond geheel. Deze bestaat uit doelen, leerinhouden, werkvormen en media voor een reeks van educatieve activiteiten, alsmede de tijdsperiode waarin deze gerealiseerd dienen te worden. Modules beslaan 0-60 EC.
OER Onderwijs examen Reglement	In de onderwijs en examenregeling (OER) vindt u informatie over het onderwijsprogramma, de kwaliteit van het onderwijs, de tentamens en de examens.

SNRO Begrippenlijst

Onafhankelijkheid van examens

Het examenpersoneel is onafhankelijk. Al het examenpersoneel tekent een verklaring waarin geheimhouding en onafhankelijkheid worden gegarandeerd. Zij verklaart zich onafhankelijk van de kandidaat en de eventuele opleider/werkgever van de kandidaat. Mocht tijdens het examen blijken dat er toch een relatie, van welke aard dan ook, bestaat tussen de kandidaat en het betreffende examenpersoneelslid, dan dient de examinerator dit tijdig aan de exameninstelling te melden. Het is onder geen enkele voorwaarde toegestaan dat de betreffende examinerator deze kandidaat examineert op straffe van ongeldigheid van het examen.

Opleiding

Een opleiding is een geïntegreerd geheel dat opleidt tot een afgekaderd beroep vanuit algemene en beroepsspecifieke competenties. Een aantal cursussen kunnen samen een opleiding vormen. Ze zijn een geïntegreerd geheel en leiden op tot een afgekaderd beroep. Ze bevatten beroepsgenerieke en beroepsspecifieke competenties (zie de hbo competenties).

Opleidingsinstituut

Een instelling waar een student (voor enig vak) een opleiding kan volgen.

Opleidingsprofiel

Omschrijving van de eisen (kennis, vaardigheden, beroepshouding) waaraan afgestudeerden van een opleiding moeten voldoen. In het hbo moeten de opleidingsprofielen nauw aansluiten op beroepsprofielen.

Onderwijskunde

De wetenschap die leren, opleiden en ontwikkelen in onderwijs en bedrijfsleven wil begrijpen, beschrijven en verklaren. Om daarmee een bijdrage te leveren aan verbetering van het onderwijssysteem, opleidings- en leertrajecten. Om zo leerprocessen te helpen ondersteunen, organiseren en ontwikkelen. Het heeft een interdisciplinair karakter en steunt op de funderende wetenschappen psychologie, pedagogiek en sociologie (Stokking et al, 2000).

Productgericht

Kennisoverdracht middels het doceren.

Procesgericht

Aandacht voor het groepsproces en procesgerichte studiebegeleiding.

SNRO Begrippenlijst

Stage	Zie de omschrijving bij beroepspraktijkvorming en praktijkgerichte activiteiten.
Studielast	<p>Elk opleidingsprogramma is verdeeld in EC. Een studiepunt (EC) staat voor 28 uur studie. En per uur studie mag bij de zelfstudie tussen de 4 en 8 pagina's per uur worden gerekend, afhankelijk van de moeilijkheidsgraad van de tekst.</p> <p>Een studiejaar in het HBO bedraagt 60 EC of 1680 studiebelastingsuren. De studielast van een bachelor opleiding in het HBO bedraagt 240 studiepunten (4 jaar). In het WO 3 jaar en 180 studiepunten. Van een master-opleiding in het HBO bedraagt de studielast 60 studiepunten. Het instellingsbestuur kan bepalen dat een masteropleiding een grotere studielast heeft dan 60 studiepunten.</p>
Studierendement	Studierendement wordt gebruikt als een maat om uitspraken te doen over het succes van de opleiding. De belangrijkste succesfactoren die worden genoemd zijn studiebegeleiding, informatievoorziening, het managen van de verwachtingen van de studenten en het evalueren van de studeerbaarheid. Verzameld worden gegevens over instroom, doorstroom en uitstroom, startdata en afstudeerdata (studieduur) en redenen van uitval.
Studiesucces	De brede definitie van studiesucces omvat de persoonlijke ontwikkeling van de student, de maatschappelijke betrokkenheid van de student gedurende de studie en de ontwikkeling die de student hierin doormaakt tot het moment van afstuderen. Hierin wordt iedere individuele student in ogenschouw genomen.
Taxonomie van Bloom	<p>De taxonomie van Bloom is een van de meest gebruikte manieren om verschillende kennisniveaus in te delen. De onderwijspsycholoog Benjamin Bloom bedacht deze taxonomie als algemeen model voor de doelstellingen van het leerproces. De taxonomie van Bloom onderscheidt zes niveaus, die oplopen in moeilijkheidsgraad:</p> <ul style="list-style-type: none">• kennis reproductie• inzicht• toepassing

SNRO Begrippenlijst

- analyse
- creatie/synthese
- evaluatie

De taxonomie is een handig hulpmiddel bij het formuleren van leerdoelen en het vaststellen van het beheersingsniveau. Door de taxonomie kun je bepalen welk eindgedrag je wilt bereiken. Moet de leerling kennis kunnen reproduceren of kunnen toepassen? Wil je leren analyseren of creëren? Als je dat helder hebt, dan kun je bepalen welke vragen je moet stellen en welke opdrachten je moet geven om dat te bereiken.

De eerste drie niveaus van Bloom's taxonomie worden ook wel lage denkvaardigheden genoemd. Vragen van de moeilijkste drie niveaus heten hoge denkvaardigheden.

Therapeut

Uitvoerder van een alternatieve behandeling.

Toelatings- c.q. instroombeleid

Kern is hier het bepalen of de student/deelnemer voldoende voorkennis heeft om deel te (kunnen) nemen aan een opleiding.

Toetsbaarheid van examens

Dat examens toetsbaar zijn houdt in dat de leerdoelen van de opleiding dusdanig zijn omgezet in goede toetsvragen, dat de student ze kan beantwoorden als hij de lesstof beheerst. Gedragsaspecten zijn moeilijker toetsbaar en vragen om een eigen aangepaste toetsvorm.

Toetsbeleid

De relatie tussen toetsing en studiesucces. Dit ligt op twee verschillende vlakken, namelijk het inrichten van de toetsingssystematiek en de kwaliteit van de toetsen zelf. De toetsingsystematiek is van belang omdat dit sterk het wel of niet slagen voor bepaalde vakken en daarmee de opleiding bepaalt. Vragen als hoeveel toetsen geeft u, in hoeverre is er compensatie mogelijk/wenselijk, op welke manier kunnen deeltoetsen worden ingezet in het onderwijs komen hierin aan bod.

Toetsplan

Het toetsplan dient als handleiding voor de docenten om het curriculum in te vullen. De basis wordt gevormd door de criteria die invulling geven aan de hbo competenties per studiefase.

De doelstelling is te komen tot een evenwichtig toetsplan waarin inhoud en vorm van toetsing op elkaar zijn

SNRO Begrippenlijst

afgestemd en dat de studeerbaarheid van de opleiding
vergroot.

Uitgangpunt van het toetsplan is het toetsbeleid.

Visitatie

Ter plaatse onderzoeken van een bepaalde opdracht in
relatie tot de realisering van de opleiding.

Visitatiecommissie

Een commissie van deskundigen in bepaalde vakgebieden
die in opdracht van de SNRO de kwaliteit van opleidingen
onderzoekt.